

Täysistunto

Torstai 17.12.2015 klo 10.01—23.27

4.3. Suullinen kysymys Vuotoksen altaasta (Markus Mustajärvi vas)

Suullinen kysymys SKT 68/2015 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Mustajärvi.

Keskustelu

16.49 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Vuonna 2002 korkein hallinto-oikeus tyrmäsi vuosikirjapäätöksessään vuosikymmeniä vatvotun Vuotoksen hankkeen, ja huolimatta korkeimman mahdollisen tahon päätöksestä maakunnan puuhamiehet eivät ole luopuneet hankkeestaan vaan tappeluttavat paikallisia ihmisiä vuosikymmenestä toiseen. Alashankkeen nimi ja perustelut ovat vaihtuneet, mutta kyse on vieläkin aivan samasta Vuotoksen altaasta. Allasta perustellaan nyt tulvasuojelulla. Tarkoituksenhakuisesti tulvaryhmä asetti Kemijoelle riskirajaksi varautumisen kerran 250 vuodessa uhkaavaan suurtulvaan. Muualla Suomessa ja Euroopassa raja on 100 vuotta. Pitääkö ministeri Tiilikainen perusteltuna tällaista poikkeusta?

16.50 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Muuttuva ilmasto velvoittaa meitä myös sopeutumistoimiin, ja kaikkialla EU:ssa tehdään tällä hetkellä tulvasuojelusuunnitelmia vesistöalueilla, joilla tuo tulvariski on suuri. Näin myös Suomessa ovat 21 vesistöalueen kohdalla alueelliset tulvasuojelutyöryhmät tätä työtä tehneet ja tehneet omat esityksensä maa- ja metsätalousministeriölle, joka tulee tämän vuoden kuluessa vahvistamaan tulvasuojelusuunnitelmat siltä osin kuin ne katsotaan asianmukaisiksi.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää kysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

16.50 Markus Mustajärvi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lapin ely-keskus ja allasalueen varsinaiset kunnat Savukoski, Pelkosenniemi ja Kemijärvi jättivät erivän mielipiteen tulvaryhmän esitykseen, ja myös maakuntakaavoituksessa paikalliset näkemykset on sivuutettu. Monet sellaisetkin kunta- ja maakuntapoliitikot, jotka aina moittivat Helsingin herroja siitä, että he eivät kuuntele lappilaisia, ovat nyt polkemassa paikallisia näkemyksiä ja kävelemässä paikallisten päättäjien yli. Aikooko ministeri Tiilikainen kuunnella paikallisia päättäjiä eli niitä ihmisiä ja kuntapäättäjiä, joita asia suoraan koskee, ja noudattaa ja kunnioittaa aiempaa korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä, kun teette

Pöytäkirjan asiakohta PTK 84/2015 vp

päätöksen lähipäivinä tulvariskien hallinnasta, ja onko tässä hallituksessa ympäristöministeri samaa mieltä kuin maatalousministeri? (Naurua)

16.51 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä maatalous- ja ympäristöministerin toimesta olen luvannut, että maatalous- ja ympäristöministeri eivät tällä kaudella riitele keskenään. Sen lupauksen aion myös pitää. Mitä tulee näihin tulvasuojelusuunnitelmiin, niin tiedän hyvin nuo edustaja Mustajärven kuvaamat ristiriidat ja erimielisyydet, mitä juuri tähän kyseiseen tulvasuojeluhankkeeseen liittyy, ja senpä vuoksi aion perehtyä asiaan äärimmäisen hyvin ennen kuin siitä ratkaisua annan.

16.52 Johanna Ojala-Niemelä sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Energiapaletti Suomessa tulee pitää monipuolisena, ja ennen kaikkea meidän tulee panostaa uusiutuvaan energiaan, niin aurinko- ja tuulivoimaan kuin vesivoimaan. Meillä olisi Lapissa paljon vesivoiman osalta potentiaalia, mutta ongelmana on se, että viimeisin Sierilän voimalaitoshanke on pyörinyt 11 vuotta byrokratian rattaissa. Eli ennen kaikkea meillä tulee luvituksen sujuvoittamisen ja nopeuttamisen olla tavoitteena.

Uusista ydinvoimahankkeista päätetään täällä eduskunnassa yhtiön hakemuksesta, mutta uuden altaan rakentamisen puolestaan on torpannut korkein hallinto-oikeus. Kysynkin teiltä, oikeusministeri Lindström: eikö myös merkittävät ja kauaskantoiset vesivoimahankkeet tulisi päättää täällä eduskunnassa käyttämällä poliittista harkintaa eikä tuomioistuinmessä?

16.53 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kysyjä on tietysti oikeassa siinä, että tällaiset hankkeet ovat valtakunnallisesti tärkeitä. Se, että pyydätte minua ottamaan tässä ja nyt kantaa siihen, miten tulisi menettellä, on aika paljon pyydetty. Sen voin tietysti luvata, että tästä asiasta voidaan käydä keskustelua, mutta se, mihinkä se keskustelu johtaa, on sitten myöhempien johtopäätösten aikaan. Sen tiedän, että tämä hanke herättää tunteita ja on erittäin tärkeä, mutta tässä yhteydessä en kyllä rupea tätä arpomaan tämän enempää.

16.53 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On selvää, että meillä ei ole yhtään sellaista energiamuotoa, joka saisi kaikkien kansalaisten varauksettoman tuen. Kaikille löytyy varmasti kannattajat ja vastustajat, ja jos puhutaan vesivoimasta, niin sekin on selvää, että tuolla alkuperäisen kysyjän mainitsemassa Lapin maakunnassa selvä enemmistö asukkaista kannattaa jo rakennettujen vesistöjen loppuun rakentamista. Nyt haluaisin kysyä asianomaiselta ministeriltä: onhan niin, että hallitus ei ole poissulkenut myöskään vesivoimaa jo rakennetuissa vesistöissä silloin, kun sille on yhteiskunnan kannalta merkittävät perusteet?

16.54 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus ei ole sulkenut pois erilaisia energiavaihtoehtoja. Tämä alkuperäinen kysymys liittyi kyllä tulvasuojelusuunnitelmiin, joissa tarkoitus on suojata kaupunkeja, asujaimistoa ja yhdyskuntien elintärkeitä toimintoja poikkeuksellisia tulvaoloja vastaan. Nyt tällä hetkellä ollaan tekemässä ratkaisua tulvasuojelun suunnitelmasta, ja se on hyvin pitkälle juridiikkaa oleva päätös.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 84/2015 vp

Puhemies Maria Lohela: Viimeinen kysymys tähän aiheeseen.

16.55 Markus Mustajärvi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lapissa on mahtavia lohijokia, niin kuin te kaikki tiedätte, Teno- ja Torniojoki, ja myös Kemijoen varrella haaveillaan lohen palauttamisesta. Ounasjoki ja Kemijoen pääuoma yläosaltaan ovat rakentamattomia vesistöjä, mutta jos Vuotoksen allas rakennetaan, haaveet lohen palauttamisesta voidaan hylätä. Vuotoksen alueen luonto on aivan ainutlaatuista, ja alue on aivan liian arvokas hukutettavaksi. Mitä mieltä ministeri on siitä, että valtio lähtisi todella voimakkaasti osaltaan rahoittamaan ja ajamaan veturina lohipeittämisen rakentamista?

Ja kommenttina sen verran, että minusta on aika surkeaa se, että lohen nousun Kemijoen ylälatvoille haluaa tuhota kansanedustaja, jonka nimi on Lohi. (Naurua)

16.56 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus sen sijaan haluaa edistää vaelluskalakantojen menestymistä, ja itse asiassa yksi hallituksen kärkihanke on juuri tämä vaelluskalakantojen edistäminen, kalatiestrategian toteuttaminen, ja siihen on varattu kuluvalle vaalikaudella myös määrärahoja. Sen ratkaisun aika, mihin kohteisiin tarkkaan ottaen näillä hallituksen kärkihankerahoilla pystytään tuoma vaelluskalojen nousua ja lisääntymistä tukemaan, ei ole vielä, ja siinä tietenkin haetaan sitä, että veronmaksajien rahoilla saadaan mahdollisimman paljon vaikuttavuutta eli mukaan tulevia yrityksiä, mahdollisesti seutukuntien, kuntien rahoitusta, hankerahoitusta. Näillä kriteereillä valitaan sitten niitä kohteita, joita kalatiestrategiasta pystytään toteuttamaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.